

[Justitsministeren]

Det gælder f.eks. for nyretransplantationer, hvor der efter indførelsen af hjernedøds-kriteriet vil kunne opnås endnu bedre resultater end i dag. Dertil kommer, at man inden for nyretransplantationsområdet, som flere her også har været inde på, har oplevet et drastisk fald i løbet af de sidste par år, ja, faktisk en halvering, og hvor gennemførelsen af forslaget forhåbentlig vil gøre det muligt at yde en bedre hjælp til disse mennesker, der jo befinder sig i en yderst alvorlig situation.

Som noget nyt vil der også blive mulighed for at foretage hjerte- og levertransplantationer herhjemme. Det betyder, at vi ikke længere behøver at sende danskere, der har behov for en sådan transplantation, til udlandet for at få den gennemført.

Da en gennemførelse af lovforslaget på afgørende vis ændrer ved retstilstanden her i landet, og da der er tale om et vigtigt område, som berører os alle, vil jeg godt benytte denne lejlighed her ved andenbehandlingen til at understrege, at det vil være nødvendigt at iværksætte en grundig informationsvirksomhed – noget, vi jo også fra regeringens og fra flertallets side har lagt vægt på i betækningsbidraget – sådan at befolkningen får kendskab til lovens indhold. Jeg er også ganske enig i, at den informationsvirksomhed, som jo vil være Sundhedsministeriets og sundhedsministerens ansvar inden for den samlede regering, med faste mellemrum bør gentages.

Hvis jeg skal knytte nogle kommentarer til de ændringsforslag, der ligger, vil jeg godt sige om det forslag, der er fremkommet fra fru Elsebeth Kock-Petersen om, at der kun skal kunne foretages transplantation, såfremt afdøde skriftligt eller mundtligt har givet tilladelse hertil, at en sådan regel vil være et brud på den retstilstand, der har været gældende her i landet i en lang årrække, hvorefter de pårørende har kunnet give tilladelse til transplantation, hvis der ikke forelå nogen tilkendegivelse fra afdøde selv hverken i positiv eller negativ retning.

Man kan ikke sige, at den tilstand har givet anledning til problemer eller til kritik.

Der vil i øvrigt også være tale om at indføre så strenge samtykkekrav, at de ikke kendes i noget andet land.

I den forbindelse kan jeg henvise til, at man i Sverige, hvor man for nylig har været igennem en tilsvarende debat, som vi har haft her i lan-

det, fra det svenske transplantationsudvalgs side efter tre års arbejde er vejet tilbage for at foreslå så restriktive samtykkeregler. Sådanne regler ville i øvrigt – det tyder alle erfaringer da også på – umuliggøre, at der gennem transplantationer bliver mulighed for at helbrede mange alvorligt syge mennesker.

SF's ændringsforslag i Retsudvalgets betænkning svarer til Kristeligt Folkepartis lovforslag.

Jeg skal derfor ikke her ved andenbehandlingen gå i dybden med det – slet ikke nu, hvor der som sagt tegner sig et klart flertal for regeringens lovforslag – og derfor vil jeg henvise til de mange besvarelser, som er blevet givet til Folketingets Retsudvalg i forbindelse med behandlingen af forslaget.

Nu i allersidste omgang har vi fra 7 af SF's medlemmer fået et ændringsforslag uden for betænkningen, der går ud på, at der skal kunne foretages transplantation, såfremt afdøde efter sit fyldte 18. år ikke udtrykkeligt skriftligt eller mundtligt har udtalt sig imod et sådant indgreb.

Man må sige, at dette ændringsforslag afspejler, at der også i SF's gruppe er en del forskellige holdninger; det skal jeg ikke gå nærmere ind på. Men ser vi på ændringsforslaget, må vi konstatere, at der jo reelt er tale om, at man går i den helt modsatte grøft i forhold til det, Kristeligt Folkeparti og partiet i øvrigt har stillet af ændringsforslag i betænkningen.

Jeg kan ikke støtte dette ændringsforslag.

Det vil jo reelt betyde, at man svækker kravene til samtykke til transplantation i forhold til, hvad de er i dag. Derfor må det være rigtigt at holde fast i, at der stadig skal gælde et krav om udtrykkeligt samtykke fra afdøde eller de pårørende for at kunne foretage så væsentligt et indgreb som udtagning af livsvigtige organer.

Jeg mener, at i den udformning, som lovforslaget har nu, er der fundet den rigtige balance i forholdet til den enkelte, en balance, som i sidste ende gør det muligt for hver enkelt selv at træffe en afgørelse. Og træffer man en afgørelse, vil den også blive respekteret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v. (Lovforslag nr. L 149).